Punctum

Nieuwsbrief SGGL – Bisdom Groningen–Leeuwarden

Nr. 1 – april 2020 – 6e jaargang.

Het SGGL Bestuur wenst u een Zalig Pasen

Inhoudsopgave

Het SGGL Bestuur wenst u een Zalig Pasen	*Blz. 1*
Woord van de redactie	*Blz. 2*
(Kerk-)muziek helpt ons verder	*Blz. 3*
Organistendag 16 mei 2020 gaat niet door	*Blz. 3*
Kerkmuziekdag op zaterdag 17 oktober 2020 in de Sint Franciscuskerk te Franeker	*Blz. 3*
Late reactie op de Kerkmuziekdag van oktober 2019	*Blz. 3*
Belevingsverslag Regionale impulsdag 15 februari 2020 Vereniging voor Latijnse Liturgie	*Blz. 4*
Veertigdagentijd …….. maar dan anders.	*Blz. 6*
Gregoriusblad	*Blz. 7*
Documentatie Nederlands- en Latijnstalige Kerkmuziek	*Blz. 7*
Een Pinksterlied	*Blz. 8*
Feest rondom het Atterton-orgel in de Sint Franciscuskerk Wolvega	*Blz. 9*
Nieuws van de koren	*Blz. 9*
Jubileum te vieren?	*Blz. 13*
Eucharistievieringen via de KRO in 2020	*Blz. 13*
Onderscheiding voor leden van Kinderkoren	*Blz. 13*
Nieuw ereteken NSGV	*Blz. 13*
Jubilarissen	*Blz. 14*
SGGL en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten	*Blz. 15*
Facebook	*Blz. 15*
Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!	*Blz. 15*
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	*Blz. 15*
Jaarverslag 2019 van de SGGL in het bisdom Groningen-Leeuwarden	*Blz. 16*
Reserve-musici	*Blz. 17*
Colofon	*Blz. 17*

WOORD VAN DE REDACTIE

De eerste Punctum van 2020 en gelijk toch wel een bijzondere editie in deze tijd van het Corona-virus. Alle kerkelijke vieringen tot en met Pinksteren afgelast. Maar ook vele, vele andere activiteiten, zoals de bedevaart naar Assisi (deze reis is inmiddels verplaatst naar 2021 (1-9 mei 2021). Ook wij moeten helaas onze organistendag afzeggen. Het is niet anders. In 2021 hopen wij deze dag wel te kunnen organiseren. U hoort van ons in een volgende Punctum de nieuwe datum.
In deze editie weer vele artikelen die betrekking hebben op de kerkmuziek, onder andere over de koren in Gorredijk, maar ook bijvoorbeeld een belevingsverslag van de Regionale Impulsdag van de Vereniging voor Latijnse Liturgie. Ook vindt u ons jaarverslag over 2019 in deze editie terug. Veel leesplezier gewenst!

Ik wens u een Zalig Pasen!

Boudien Janssen, eindredacteur Punctum

(KERK-) MUZIEK HELPT ONS VERDER

Het is me toch wat dat je van het ene op het andere moment niet meer samen kunt komen om te vieren, te bidden en te zingen.
Het Corona virus treft ons allemaal diep en ook hen die zich druk bezig houden met het gaande houden van de lofzang Gods in onze kerken. Ik werd laatst gebeld door één van onze organisten. 'Je bent plotseling werkeloos en dat in de drukste tijd van het kerkelijk jaar', vertelde hij. 'En u, hoe gaat met u?' Het feit dat je gebeld wordt doet al veel goed, klinkt al als muziek in je oren, maar u voelt het denk ik ook wel.
Dat we juist nu niet kunnen zingen en spelen voor Gods aanschijn wil niet zeggen dat de (kerk-) muziek verdwenen is. Onze dirigent -organist stuurt geregeld mooie muziek door naar de koorleden als een soort van dagelijks geestelijk voedsel. Ik zelf heb wat meer tijd om te zingen en orgel te studeren. Wat een zaligheid als je de kerk aan huis hebt en je daar even je goddelijke gang kunt gaan. Wie weet zingt uzelf thuis ook, of luistert nu extra naar (kerk-) muziek.
We hopen op betere tijden. Wat zal het straks heerlijk zijn wanneer we weer samen kunnen zingen en vieren. Het is net als met geven van handen, omhelzen, een kus. Ik zei laatst: 'Dat bewaren we allemaal in een denkbeeldige doos om het straks te kunnen gebruiken'. Hoe dat dan zal zijn laat ik aan uw verbeelding over! Moge de (kerk-) muziek, die de taal van hart is, ons tot troost en steun zijn in deze tijd en wie heeft u anderen er al mee gesterkt.
Namens alle bestuursleden van Sint Gregorius in ons bisdom wens ik u volharding toe. Blijf zingen als u kunt, houdt contact met elkaar als koorzangers en wees voorzichtig. Zo blijven we vast op stemming!
Pastoor Peter van der Weide

ORGANISTENDAG 16 MEI 2020 GAAT NIET DOOR.

Helaas kan onze Organistendag op 16 mei 2020 in de Sint Franciscuskerk in Wolvega geen doorgang vinden, i.v.m. de maatregelen rondom het Coronavirus. Het bestuur zal een nieuwe datum voor het jaar 2021 plannen. Deze datum hopen we in de eerstvolgende Punctum bekend te kunnen maken.

KERKMUZIEKDAG OP ZATERDAG 17 OKTOBER 2020 IN DE SINT FRANCISCUSKERK TE FRANEKER

Op zaterdag 17 oktober 2020 zal door de SGGL (Diocesane commissie Sint Gregorius in het Bisdom Groningen-Leeuwarden) weer een muzikale bijeenkomst georganiseerd worden. Deze keer in de Sint Franciscuskerk in Franeker. De stukken die we deze dag gaan instuderen zijn nog niet bekend, maar ze zullen niet te moeilijk zijn, niet te hoog maar wél mooi! We nodigen u van harte uit om met uw koor, of met een aantal koorleden, of solo, naar Franeker te komen en met elkaar mooie nieuwe liederen en koorwerken te leren en met elkaar te zingen. Deze dag staat wederom onder leiding van kerkmusicus Mark Heerink die deze dag samen met de bestuursleden van de SGGL zal vormgeven.

Noteert u de datum alvast! Opgave via: Lisette Winter (l.winter@bisdomgl.nl)

LATE REACTIE OP DE KERKMUZIEKDAG VAN OKTOBER 2019

Beste organisatoren,

Hierbij een late reactie op de kerkmuziekdag in de hoop dat het er nog toe doet.
De kerkmuziekdag is voor mij een dag om naar uit te kijken. Het is een leuke, plezierige en leerzame dag, het is fijn om iets nieuws te leren. Kerkmuziek ben ik meer gaan waarderen. Het is ook leuk om andere mensen te leren kennen met dezelfde interesse op een fijne ontmoetingsplek.

Ik vind dat de organisatoren erg hun best doen er iets moois van te maken. Het lijkt me toch wel een klus om zo'n grote groep "ouderen" deze muziek te leren, muziek dat toch niet altijd even gemakkelijk is. Het geluid in een grote kerk, het geroezemoes, ouderen die niet meer zo goed horen of microfoons die het niet helemaal goed doen, het valt niet altijd mee om je verstaanbaar te maken, maar uiteindelijk komt het altijd wel goed.

Het "organisatiekoortje" is mooi en erg leuk als afwisseling, een momentje om naar iets bijzonders te luisteren. De muziek is voor mij niet altijd zo bekend, ik vind het meestal wel mooi, soms moeilijk, maar vaak het proberen waard. Ik denk dat het komt doordat we maar kort de tijd hebben om te oefenen en het je eigen te maken.

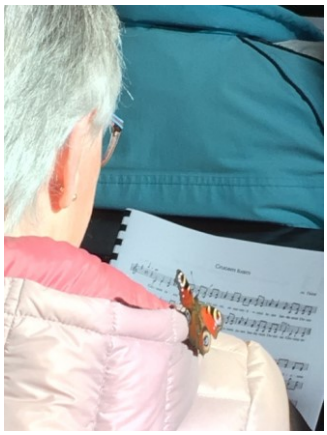

Op de laatste kerkmuziekdag gebeurde er iets bijzonders. Tijdens de uitleg van Mark Heerink fladderde er telkens een vlinder rond het altaar, nieuwsgierig naar wat daar gebeurde denk ik.

Later op de dag fladderde deze vlinder (een prachtige Dagpauwoog) de kerk in en vlinderde boven en tussen de koorzangers. Ik heb hiervan een foto gemaakt waaruit blijkt hoe geïnteresseerd de vlinder was in de muziek die we oefenden. Er is meer tussen hemel en aarde.... toch? Het was in ieder geval een bijzondere ervaring.

Als afsluiting; complimenten en een dank jullie wel voor deze mooie dagen.

Hartelijke groet, **Ada Kuper Sanders**

BELEVINGSVERSLAG REGIONALE IMPULSDAG 15 FEBRUARI 2020 VERENIGING VOOR LATIJNSE LITURGIE

De Vereniging voor Latijnse Liturgie organiseerde op zaterdag 15 februari jl. in het Friese Sint Nicolaasga een regionale impulsdag. Het zou een inspirerende dag worden met zangworkshops Gregoriaans zingen en een inleiding over de spiritualiteit van het Gregoriaans.
Wat moet je je daar bij voorstellen? Met toch enigszins hoge verwachtingen reisde ik af naar Sint Nicolaasga. De opkomst was goed al was het conform de koorbezettingen die ik overal tegen kom, voornamelijk kaal en grijs. De dag werd verdeeld in twee praktijklessen gegeven door Wilko Brouwers (koordirigent, zangpedagoog, componist en oprichter van de Gregoriaanse Kring in Utrecht en Den Bosch) en Steven van Roode (cantor in de H. Antoniuskathedraal van Breda en bestuurslid van de Vereniging voor Latijnse Liturgie.)
Het inleidend woord was van Steven van Roode en hij lichtte de spiritualiteit toe van het gregoriaans; Het woord spiritueel "spirit" gaat over bezinning. Die bezinning is een wezenlijk onderdeel van de gregoriaanse zang, het brengt ons niet alleen in een bepaalde gemoedstoestand, we voelen de aanwezigheid van God terwijl we zingen, alsof God namens de gezangen tot ons spreekt. En zoals de Geest van God over de aarde zweefde in het scheppingsverhaal zo kan de gregoriaanse zang door de viering van de liturgie fluisteren.
Na deze bezielende woorden pakte Wilko Brouwers het verhaal verder uit door in te gaan op de relatie tussen tekst en zang. Hoe de gregoriaanse zang en teksten ons mee kunnen voeren naar een andere dimensie. Wij in het 'hier' die iets bezingen in het 'daar'. En we zingen in een taal die we eigenlijk niet verstaan.

Gaat het dan enkel om de vocalise (dat de inhoud of betekenis van de tekst niet zo belangrijk is)? Als dat zo was dan hadden we de melodie ook kunnen zingen op ”noenoe, noe”. De tekst speelt dus ook wel degelijk mee, maar de tekst moet levend worden gemaakt. De dictie van de woorden (duidelijke uitspraak) de spanningsboog in de muziek (oplopende en aflopende melodielijnen en rusten om woorden en zinsdelen te accentueren), de passie waarmee het lied wordt gezongen, dus vanuit heel je ziel. Het unisono zingen (de eenstemmigheid geeft in haar eenvoud ook de eenheid weer). Dit alles geeft een kleur mee aan de gezongen tekst waardoor het ons vervoert. Dus hoe zing je het gregoriaans, want het is meer dan een tekst gezongen op muzieknoten. Hiermee probeerde Wilko Brouwers ons nieuwsgierig te maken. Moeten we exact weten wat we zingen? Niet persé, zegt Wilko, je moet wel weten waarover je zingt, maar het kan ook werken als een medicijn; bij een medicijn vraag je jezelf ook niet af welke samenstelling het heeft en hoe het door je lichaam wordt opgenomen. En zo kan het gregoriaans ook je ziel helen. Het deed me denken aan het verhaal van een monnik die elke dag in de bijbel las, maar niets kon onthouden. Hij ging naar de abt toe en zei dat het hem speet hij geen goede monnik was. De abt liet hem een oude mand halen en beval hem naar de waterput te gaan en het vol water terug te brengen. Onderweg liep de mand leeg en moest de monnik telkens weer terug naar de waterput. Toen hij bij de abt kwam zei hij dat het geen zin had omdat de mand lek was, maar de abt zei; ”Maar de mand is nu wel schoon van binnen”. Zo zou het gregoriaans ook op ons kunnen inwerken. Het reinigt ons, ook al weten we soms niet exact wat we zingen.

De praktijkles van Wilko Brouwers ging wat dieper in op de woordaccenten en de valkuil om niet in routine te vervallen. Kan het gregoriaans perfect gezongen worden? Alleen God zelf is volmaakt, de schoonheid van het menselijke zit ook in de imperfectie. En deze imperfectie is de handtekening uit je eigen ziel. Blijf zingen vanuit je ziel, beleef wat je zingt; een Kyrie is de ontfermingszang, een gloria de jubelzang, een credo de bevestiging wie je bent…laat het doorklinken in de wijze waarop je het zingt.
Van het zingen zelf kwam niet zo gek veel terecht, die tijd was er eenvoudig niet. Er werden enkele dingen doorgezongen en toen was het tijd voor de Sext. Het getijdengebed werd in de prachtige kerk van Sint Nicolaasga gezongen door de schola die was meegekomen. De voorganger was pastoor De Zwart die het Latijn een warm hart toedraagt. Na een bezielend getijdengebed ging het tweede deel van start.

Dit betrof een praktijkles van Steven van Roode. Hij gaf ons een handreiking hoe we wisselende gezangen van de mis contemplatief kunnen uitdiepen, dat wil zeggen op een meditatieve manier omgaan met de tekst. Bij het lezen van de bijbel gaat het er niet om of je alles snapt of wat er precies bedoeld wordt. Het gaat erom of je dingen plots in een ander licht ziet en er door veranderd. Het wordt met een mooi woord ook wel Lectio Divina genoemd, dat is een manier van bijbel lezen die in de kloosters is ontwikkeld.

Steven van Roode gaf ons de Latijnse teksten van een introïtus en een communio tezamen met de vertaling door pater A. Bronkhorst. Deze teksten moesten we op ons in laten werken en daarna beschrijven wat ze met ons deden. Wat riepen ze op? Het ging niet om de discussie over de uitleg, maar louter wat het met je als mens zelf deed. Welk gevoel heb je er bij, tilt de tekst je over een eigen grens heen? En dan kom je tot de conclusie dat iedereen de teksten verschillend benadert. Wat heeft dit met gregoriaans te maken zult u zich af vragen. We kwamen er als deelnemers achter dat het er van alles mee te maken heeft. De tekst en ook het gezang nemen bezit van je, het komt uit je binnenste en dat is ook de wijze waarop het vroeger in de kloosters klonk. Steven van Roode gaf ons daarom ook het advies mee om dit samen in het eigen koor te doen. Het werpt meer vruchten af dan je denkt.

Het was een vermoeiende dag, omdat er veel indrukken binnenkwamen. Een vruchtbare dag? .. best wel.
Jan Knegt

VEERTIGDAGENTIJD ……. MAAR DAN ANDERS.

Laat ik maar beginnen met het vermelden van de datum waarop ik onderstaande woorden opschrijf: het is de dag des Heren 27 maart 2020. Misschien vindt u dat een vreemde vermelding, maar gezien de huidige omstandigheden in de wereld met het Corona-virus lijkt mij dit toch noodzakelijk. Gaat een dag normaal gesproken 24 uur van ons leven kosten, het lijkt wel alsof de omstandigheden en de maatregelen die genomen worden om verspreiding van het virus tegen te gaan sneller gaan dan de normale tijdmeting.

Tijd. We waren het misschien even vergeten en leefden in een wereld waarin tijd alleen een factor was voor meer, snellere en grotere economische voorspoed. Maar de tijd lijkt even een pas op de plaats te maken: een halve wereld die bijna tot stilstand komt door… een microbe. Kleiner dan een bacterie beheerst het de tijd en onze voortrazende wereld en versuft door de omstandigheden kijken we om ons heen: wat gebeurt hier toch? Bill Gates, laat het toeval zijn of niet, sprak in een bijeenkomst in oktober van vorig jaar over de investeringen in nucleaire defensie om ons tegen een mogelijke aanval te kunnen verdedigen. Hij noemde een groter gevaar waar we 'vergeten' zijn in te investeren: de continue-dreiging van ziektes door microben. Naar zijn mening is dat een veel reëler gevaar dan een nucleaire aanval, met een grote, onvoorspelbare invloed over de hele wereld zoals nu met het Corona-virus. Sprak hij profetische woorden? Naast de vele creatieve ideeën om onze vrijgekomen tijd door te brengen hoop ik toch ook dat we ons wat kunnen bezinnen op andere zaken dan het economische of op louter verstrooiing. Zelf moet ik constateren dat ik van mijn leven nog nooit zoveel mensen op straat heb gegroet als de afgelopen weken. Persoonlijke omstandigheden zijn hier mede op van invloed: door een knoop in mijn rug wandel ik bijna elke dag een flink stuk. En lijkt het dan zo, of valt het op dat anderen ook meer wandelen? Laat het er maar bij horen. Misschien heeft u zelf ook omstandigheden die maken dat u door een kleine gedragsverandering iets nieuws ontdekt.

Deze Veertigdagentijd loopt anders af dan gebruikelijk: geen vieringen in het weekend, geen Paasvieringen, hopelijk zien wij elkaar met Pinksteren weer. Ik vond het zelf wel een spannend idee om Pasen en Pinksteren dan maar samen op één zondag te vieren. Maar dat laat zich niet goed verenigen met een bekend Nederlands gezegde. Deze Veertigdagentijd zet ons mogelijk aan het denken over hoe we samen gemeenschap zijn, juist omdat we even afstand moeten houden, waarom ik geloof, waarom u gelooft, wát ik geloof, wat u gelooft. Zo, zomaar alleen, kan er in ons hart en in onze bovenkamer ineens iets naar boven komen borrelen dat u dieper doet beseffen wat u in uw persoonlijk leven bezighoudt. De dag van vandaag lijkt ons een nieuwe dimensie aan te reiken, een die-mens-zie. Ik hoop van harte dat we in staat zijn de ervaringen van vandaag mee te nemen naar de tijd na de virus-crisis.

Vrede en alle goeds.
Jos Manshande (oud-bestuurslid NSGV)

GREGORIUSBLAD

Het *Gregoriusblad* biedt als tijdschrift voor liturgische muziek nieuws, achtergrondinformatie, opinies, muziekbesprekingen, interviews, historische artikelen, tijdschriftenoverzichten. Het geeft aandacht aan hedendaagse liturgische gezangen, kerkmuziek uit het verleden, muziek uit de verschillende kerkelijke tradities, liturgisch-muzikaal beleid, orgelmuziek, muziek voor jongeren en kinderen, gregoriaans. Tweemaal per jaar ontvangen de abonnees een muziekbijlage (van 32 bladzijden) met daarin bladmuziek van nieuwe liturgische composities!

Het *Gregoriusblad* richt zich op kerkmusici, pastores, liturgisten en allen die op de hoogte willen blijven van recente ontwikkelingen in de liturgische muziek. Het *Gregoriusblad* is een uitgave van Gooi & Sticht in samenwerking met de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (NSGV). Bezoek ook eens de website van het *Gregoriusblad,* u kunt daar extra materiaal vinden, audio-muziekvoorbeelden en de besproken orgels beluisteren.

Jaarabonnement (4 nummers + 2 muziekbijlages) => € 51,00.
Proefabonnement (2 nummers) => € 19,50
Los nummer => € 12,00 (excl. verzendkosten)
Losse Muziekbijlage=> € 16,25 (excl. verzendkosten)

Van harte aanbevolen voor iedereen die betrokken is bij en op de hoogte wil blijven van alle recente ontwikkelingen in de liturgische muziek.

DOCUMENTATIE NEDERLANDS- EN LATIJNSTALIGE KERKMUZIEK

ontwikkeld door de NSGV

- ✓ **LITURGISCH REPERTOIRE OPSPOREN VOOR ELK TYPE LITURGIEVIERING**
- ✓ **NEDERLANDS, LATIJN(!) EN ANDERE TALEN**
- ✓ **DONEK 3 MAANDEN GRATIS**

D O N E K

- DONEK staat voor ***Do***cumentatie ***Ne***derlands- en Latijnstalige ***K***erkmuziek en is ontwikkeld door de NSGV.
- DONEK is een programma op internet waarmee alle Nederlandstalige eenstemmige en meerstemmige liturgische muziek kan worden opgezocht.
- Er kan naast Latijn ook anderstalige muziek worden opgezocht met een link om deze meteen gratis te downloaden!
- In DONEK vind je alle gezangen voor elk type liturgieviering op zon- en feestdagen; weekdagen; aansluitend bij leesroosters, Bijbelteksten of diverse thema's.
- DONEK geeft alle denkbare informatie over ruim 25.000 titels, waaronder uitgevers, begeleidingen, meerstemmige bewerkingen, componisten enz. geschikt voor elk type koor en iedere denkbare bezetting.
- In DONEK vind je bij veel titels ook het geluidsvoorbeeld.
- DONEK is bedoeld voor RK. en PKN.

DONEK kost € 25,00 per jaar

Bisdom Groningen Leeuwarden SGGL
Diocesane Commissie voor kerkmuziek Sint-Gregorius in het bisdom Groningen-Leeuwarden

Een abonnement afsluiten kan individueel maar ook per parochie of gemeente. Stuur een bericht naar **ondersteuning@donek.nl** o.v.v. naam en adresgegevens en de mededeling: “abonnement DONEK”.

EERST DONEK GRATIS PROBEREN?

Stuur een bericht naar **ondersteuning@donek.nl** o.v.v. naam en adresgegevens en de mededeling: “3 maanden gratis DONEK”. Je ontvangt een toegangscode die 3 maanden functioneert.
Meer info op www.donek.nl of www.nsgv.nl

EEN PINKSTERLIED

Liedboek Zingen en bidden in huis en kerk 2013, Lied 700:

Als de wind, die waait met vlagen,

1
Als de wind, die waait met vlagen,
zo verrassend waait de Geest,
soms een storm, met donderslagen,
soms een stem: wees niet bevreesd!
Soms een vlam, een vonk van boven,
soms een haard die laait van vuur,
soms een lamp die uit kan doven,
soms een glans van korte duur.

2
Soms een wolk die gul wil geven
schaduw op geblakerd land,
soms een zon die, hoogverheven,
zindert op het mulle zand;
Bron van lachend, levend water,
bedding, beek, rivier, fontein,
stroom van heil – maar even later
opgedroogd en weer woestijn.

3
Als een woord dat weg wil wijzen,
richting geeft en ruimte biedt,
als een brood, een vaste spijze,
soms, soms éven – soms ook niet.
Soms, soms lijkt geen wind te waaien,
alles tevergeefs geweest
totdat weer in lichterlaaie
vonkt en vlamt: het vuur, de Geest!

tekst: André Troost/muziek: Cyril Taylor

In *Liedboek 2013* vinden we een flink aantal liedmelodieën van componisten uit Engeland, die harmonische wendingen en grote intervallen met smaak weet te gebruiken. GvL lied 583 ‘De dag door uwe gunst ontvangen’ is een mooi voorbeeld: die melodie van Scholefield start met een grote sext!

Het Pinksterlied ‘Als de wind, die waait met vlagen’ van André Troost maakt gebruikt van deze prachtige melodie van Cyril Taylor:

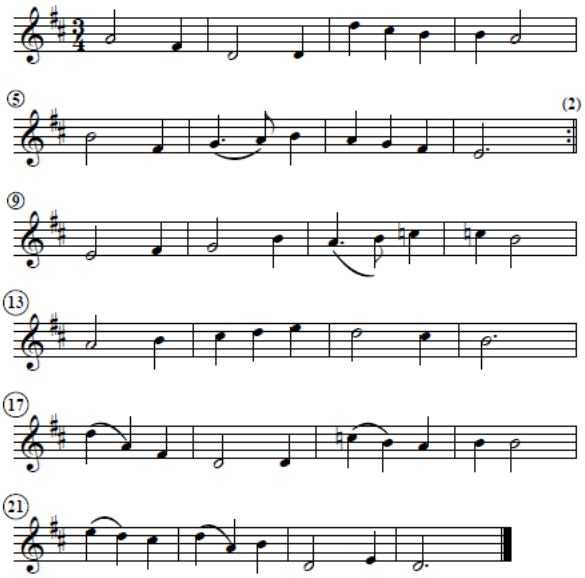

De eerste zin presenteert het gebroken D-akkoord, gevolgd door de octaafsprong d-d. Vanaf 8 horen we toonsoort G en vanaf 13 toonsoort B. Vanaf 17 weer het gebroken D-akkoord gevolgd in 21 door de cadens, die vanaf de verhoogde toon e (de toon d omspelend) opnieuw D-majeur presenteert.

Dalende lijnen en gedurfde sprongen symboliseren God die naar de mens toekomst. Stijgende lijnen (met kleinere intervallen) symboliseren de mens die God wil naderen. Je hoort de beweeglijkheid en het waaien van de Geest die alles overbrugt van hoog naar laag van laag naar hoog! De slotzin laat geen twijfel bestaan over Gods zorg voor zijn schepping!
Ulbe Tjallingii (bestuur SGGL)

FEEST RONDOM HET ATTERTON-ORGEL IN DE SINT FRANCISCUSKERK WOLVEGA

Het mooie 19e-eeuwse Atterton orgel was al vanaf de Kerstdagen bespeelbaar, maar de officiële ingebruikneming van het instrument vierden we op zondag 23 februari jl., in aanwezigheid van de burgemeester, adviseurs, orgelbouwers, vrijwilligers, organisten, koorzangers, parochianen en orgelliefhebbers. Orgeladviseur Ton van Eck en onze eigen organisten hebben fraai gemusiceerd met een afwisselend muziekprogramma. Het Sint Franciscuskoor en Koor Spirit of Joy zongen met orgelbegeleiding en vele aanwezigen bewonderden naast de klank ook de mooie architectuur (fraai beschilderde frontpijpen) en mechanieken van het orgel. Op 10 februari 2020 ontving de parochie een hartelijke felicitatie van dr. C.F.M. van den Hout, bisschop van Groningen-Leeuwarden. Hij schrijft: “Een orgel is een onmisbaar instrument voor de katholieke eredienst. Ook voor de omlijsting van de viering is het orgel belangrijk. Het kan zowel het feestelijk karakter van de vieringen verhogen als zorgen voor de gewenste ingetogenheid. Ik hoop dat het ‘nieuwe’ orgel goede diensten mag bewijzen en dat er ook in de toekomst voldoende organisten zullen zijn die het kunnen bespelen.”

Bij de ingebruikneming waren ook vertegenwoordigers aanwezig van de gereformeerde kerk te Kornhorn, waar het Atterton orgel sinds de jaren tachtig dienst heeft gedaan. Zij zijn blij dat hun orgel, dat vanwege sluiting van hun kerkgebouw een nieuwe plek zocht, nu herbouwd is in de Sint Franciscuskerk en dankbaar dat het orgel dienst blijft doen in de liturgie van de kerk.
Wij, organisten en zangers, genieten elke keer dat we het orgel bespelen: van de warme klankkleuren, de vele registratiemogelijkheden via de twee klavieren en het voetpedaal, van de zwelkast waarmee we de sterkte van de klank fijngevoelig kunnen doseren. We genieten ook van de waardering voor het orgel en de betrokkenheid van velen bij het welslagen van de orgelzoektocht.
Namens de orgelcommissie Wolvega dank ik allen die bij het orgelproject betrokken waren en feliciteer de parochianen van harte met dit mooie instrument dat ten dienste staat van de kerkmuziek en de liturgie. Graag spreek ik de hoop uit dat velen zullen kunnen genieten van het Atterton orgel en dat muziek ons blijft inspireren, troosten en kracht geven.
Ulbe Tjallingii

NIEUWS VAN DE KOREN

Sint Paulus en zijn beide koren
Ter inleiding
Toen de uitnodiging van Punctum kwam om meer inlichtingen, heb ik de leden van het Pauluskoor en de Schola Cantorum Gorredijk gevraagd, om ieder een stukje te schrijven over hun koor, zodat die later samengevoegd konden worden. Helaas, pindakaas. Ze zeiden: “Jij bent de oprichter van beide koren; jij weet er alles van en je redt je er maar mee.” Wat moet, dat moet en dus vertel ik nu mijn verhaal over hoe het allemaal is begonnen en hoe wij nu nog steeds enthousiast doorgaan.
Als 8-jarige jongenssopraan in het koor van de Johannes de Doper in Leeuwarden, ging ik, na de diensttijd, voor mijn bloemenvak naar Amsterdam. Daar gezongen in het koor van de Chasseekerk; verhuisde ik in 1959 naar Gorredijk en begon er mijn eigen bloemenzaak, die vorig jaar 60 jaar bestond en waar mijn vrouw en ik nog iedere dag met plezier in staan.

De kapel van de St. Paulus Uthof was gevestigd aan de Brouwerswal in Gorredijk, op de zolder boven een drankenpakhuis. De kleine kapel werd gerund door de Franciscanen uit Drachten. Er was geen koor. Af en toe kwam er een zuster uit Drachten met een kofferorgeltje, of een aardige mevrouw speelde op het trapharmonium de liederen uit een rood bundeltje. Het ging op de manier van: De pater riep tijdens de viering: “We zingen lied nummer 45” Dan hoorden we, van achter het harmonium: “Pater, dat kan ik niet spelen.” “ O, nou, dan zingen we lied nummer 46...” Het was in de tijd dat de beroemde organist Feike Asma grote orgelconcerten gaf. Als ik, af en toe, ook eens mocht spelen op zondag en in de kapel zat te stumperen op het trapharmonium, kwam er voor de viering altijd een Friese parochiaan binnen, die riep: ”Moarn, Asma! Moarn, frou Asma!”

St. Pauluskoor

In de zomer van 1965 vroeg de pater mij, of ik in in de kerstnacht, met een paar mensen de Achtste gregoriaanse mis en wat eenstemmige kerstliederen wilde zingen. Ik vond een stuk of 8 medezangers en we begonnen te repeteren. In hetzelfde rode bundeltje stond ook: 'Er is een roos ontsprongen,' tweestemmig. Toen dat lied in de kerstnacht lukte, dacht ik: “Ik kan het!!” Het smaakte het naar meer en vier weken later, op 22 januari 1966, was het Sint Pauluskoor een feit. Er kwam een nieuwe kerk met een heus pijporgel. Zoekend en tastend werden we een echt koor en ik een amateur-dirigent met grote visioenen...Vanuit het midden en westen van het land kwamen iedere week nieuwe parochianen. Het koor groeide tot meer dan 30 leden en daarmee annex, het aantal vierstemmige Latijnse missen die we zongen voor een geregeld bomvolle kerk. Na het Tweede Vaticaanse Concilie moest het ineens allemaal anders. De Latijnse missen mochten niet meer. De meeste kerkkoren waren de weg kwijt en deden maar wat, of hielden het voor gezien. In de koorbladen werd het Latijn iedere keer weer afgekraakt, maar wij gingen rustig door met ons repertoire. Op een korenavond kreeg ik 'van hogerhand' kritiek. Neerbuigend werd tegen mij gezegd: “Jullie geven iedere zondag een concert. Hoe lang gaan jullie daar nog mee door?” Het voelde jaloers en niet opbouwend. Toch zijn we door de jaren altijd met de tijd meegegaan en zongen naast het meerstemmig Latijn ook met plezier de Nederlandse missen en nieuw uitgekomen liederen. In 1991, na 25 jaar heb ik afscheid genomen. Het Pauluskoor ging natuurlijk gewoon door en is, tot vandaag, een grote steun voor pastores, leken-voorgangers en de parochianen, in onze kerk. Het koor staat nu onder leiding van musicus Paul van der Voort. Enkele jaren geleden vierden ze hun 50-jarig bestaan. Waar blijft de tijd...

Schola Cantorum Gorredijk

Die tijd ging natuurlijk gewoon door en ik hield intussen de koorzang gaande. 10 jaar voor het koor van Zorgvlied, even voor het koor van Oosterwolde, en was ik bezig met, door mijzelf opgerichte renaissancekoren waarin we, met concertjes, in oude kerkjes, alleen oude a capella kerkmuziek zongen. Ze kwamen en hielden ook weer op. In september 1997 kwam er een vraag uit de parochieraad van Gorredijk, of ik er iets voor zou voelen om

een gregoriaans koor op te richten. Als kind had ik wel wat gregoriaans gezongen, maar veel ervaring had ik er niet mee en na het Tweede Vaticaanse Concilie hoefde je er al helemaal niet mee aan te komen. Er werd in die tijd zelfs gezegd, dat het niet meer gezongen mocht worden. Ik nam de uitdaging aan. Net als in 1965 kwamen er mensen die met mij wilden zingen. En werden wij een kleine mannenschola (6 leden) plus ook nog een vrouwenschola (6 leden) die samen repeteren en vieren. Ieder zingt daarbij zijn eigen lied. Heel bijzonder, maar ook kwetsbaar. Dan zouden soms enkele invallers m/v, op afroep, wel gemakkelijk zijn. Drie keer mee – repeteren: in de viering zingen en weer vrij. Iets voor jou? Het eerste 'optreden' was 2 maanden na oprichting, op de Vierde Zondag van de Advent. Van dirigent werd ik koorleider. Niet erg enthousiast waren in het begin enkele kerkgangers, die deze zang wel, of vaker, niet kenden en het ook niet zagen zitten. “Ouderwets en roomser dan de paus.” We mochten op zondag wel eens zingen, maar niet te vaak. Ze vonden vooral de volkszang zo saai zonder orgel. Dan zei ik: “God de Vader weet hoe ik gebeden heb om een organist, maar die is er niet.” Totdat ik Klaske de Vries tegenkwam. Het klikte meteen met de groep en de volkszang was gered. We oefenen wekelijks intensief en met plezier op de eeuwenoude mooie en inspirerende a capella kerkzang. Jarenlang en wereldwijd in de meeste kerken verwaarloosd, maar nu weer meer ontdekt. Proprium, Ordinarium. en Gregoriaanse missen die in 60 jaar praktisch niet meer gehoord zijn, poetsen we op, maken ze ons eigen en zingen ze in de vieringen. Tijden veranderen: De Sint Paulusparochie werd de H. Clara van Assissi parochie. In de 12½ jaar dat we bestaan, hebben we een jaarrond repertoire opgebouwd van 28 complete vieringen, met ieder zijn eigen vaste - en wisselende gezangen. Buiten het zingen in eigen kerk zijn we geregeld 'On Tour.' Op uitnodiging zongen en vierden we al in 15 verschillende kerken. We hebben eigen meezing-liturgieboekjes voor de mensen. Allemaal 'Ad majorem Dei gloria,' en voor alleen maar een kop koffie na afloop.
Peter Postma

Naschrift redactie:
In een vorige Punctum werd aangegeven dat Gorredijk geen koren meer had. Dit was niet correct. Onze excuses voor deze foutieve informatie. Na reactie van Gorredijk is gevraagd om een artikel over hun koren. Dit artikel ziet u hierboven. Wij zijn zeer erkentelijk dat deze informatie door de heer Peter Postma is aangeleverd. We hopen dat de koren nog lang in Gorredijk de zang gaande houden.

Het St. Caeciliakoor vierde haar 55 jarig jubileum.

Op 24 november heeft het St. Caeciliakoor van locatie Maria ten Hemelopneming te Stadskanaal haar 55-jarig jubileum gevierd. ‘s Morgens waren al vroeg vrijwilligers bezig om alles voor te bereiden voor de komende dag om alles zo goed mogelijk te laten verlopen. De viering die om 9.30 uur begon werd goed vertegenwoordigd door parochianen, de jubilarissen met hun families en genodigden.

Het werd een bijzondere dag, want niet alleen het koor vierde haar 55-jarig jubileum ook onze twee koorleden Corry Vroom en Dina Herbers vierden hun 55-jarig jubileum. Aan het eind van de viering werden zij gehuldigd door onze voorzitter Heleen Mensen en kregen beide de Gregoriusonderscheiding met oorkonde uitgereikt.

Dirigent Klaas Breider vierde zijn 50-jarig jubileum. Hij is begonnen als organist en heeft later het dirigentenstokje overgenomen. Door zijn grote staat van dienst heeft de bisschop aan Klaas de Bonifatiuspenning toegekend. Ook Klaas werd aan het eind van de viering gehuldigd en nam de Bonifatiuspenning en oorkonde in ontvangst.

Na de viering was er gelegenheid om iedereen te feliciteren, er was koffie en thee met fijne zelfgebakken cake en koek en daarna nog een gezellig samenzijn met wat frisdrank en een hapje.

‘s Middags gaf het koor een concert van een uur met liederen die het koor in de afgelopen jaren heeft gezongen, maar ook enkele nieuwe gezangen. De gezangen werden afgewisseld met enkele orgelsolo’s en een duet van orgel met accordeon.

Na het middagconcert is het koor naar de pizzeria getogen. Het werd een gezellig samenzijn in een restaurant met een geweldige keuken.

Het koor kijkt met volle tevredenheid terug op deze zo mooi verlopen dag. Het is een prachtige dag geworden. We hopen dat de jubilarissen en het hele koor nog veel mooie jaren tegemoet mogen gaan.
Ada Kuper Sanders

Jubileum te vieren?

Heeft u een jubileum te vieren? En heeft u een artikel daarover geschreven voor uw parochieblad? Mail het ook aan onze redactie, zodat een ieder in het bisdom ook uw jubileum kan meebeleven en vieren. Dank alvast. En viert uw koor binnenkort een jubileum, alvast van harte gefeliciteerd.

Eucharistievieringen via de KRO in 2020

Vanuit ons bisdom wordt regelmatig op zondagochtend de Eucharistieviering uitgezonden via de KRO.

zondag 24 mei (7e zondag van Pasen) om 10.00 uur vanuit Emmen
zondag 21 juni (12e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Sneek
zondag 2 augustus (18e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Sneek
zondag 30 augustus (22e zondag door het jaar) om 10.00 uur vanuit Emmen
zondag 1 november (Allerheiligen) om 11.00 uur vanuit Sneek (Eurovisie-uitzending)

Onderscheiding voor leden van kinderkoren

Zijn er kinderen die vijf jaar (of langer) lid zijn van het kinderkoor? Of afscheid nemen na vijf jaar van het koor? Dan heeft de SGGL daar een mooie onderscheiding voor.

Aan het kind kan een gouden speld (verguld zilver) worden uitgereikt als blijk van waardering voor zoveel inzet en enthousiasme én voor hen die blijven als stimulans om door te gaan. Kinderen vinden het geweldig om met een dergelijke onderscheiding in het zonnetje te worden gezet!

De onderscheiding bestaat uit een gouden speld met oorkonde waarop de naam van het kind kan worden vermeld (de oorkonde is niet los verkrijgbaar)
Kosten gouden speld inclusief oorkonde met enveloppe: EUR 15,-, te bestellen via het formulier op onze website. https://www.nsgv.nl/index.php/onderscheidingen-groningen

Nieuw ereteken NSGV

De NSGV heeft een nieuw ereteken toegevoegd aan haar stelsel met onderscheidingen:
de 'Sculptuur'. De sculptuur weegt 0,6 kg., is 20 cm. hoog en 2 cm. breed (zie afbeeldingen op bladzijde 14) en is gemaakt van hoogwaardig kunststof waarop aan de onderzijde een tekst kan worden gegraveerd.

Ontwerp

Het ontwerp is afgeleid van een deel van het logo van de NSGV (zie logo NSGV boven aan deze brief), het oor en de geluidsgolven. De geluidsgolven zijn symbool voor de stem van de heilige Geest, het oor symbool zowel voor het oor van paus Gregorius die de stem van de heilige Geest in zijn oor hoorde fluisteren, als het mission statement van de NSGV: "Wat ge u in het oor hoort fluisteren, verkondigt dat van de daken" (citaat Mattheüs 10,24-3) een verwijzing naar de taak die iedere kerkmusicus vervult in de liturgie: verkondiging van zijn religieuze inspiratie via de kerkmuziek.

Doel: koorjubilea en individuele personen

De sculptuur is een nieuw ereteken van de NSGV dat ontworpen is op verzoek van diverse diocesane afdelingen. Voor het vieren van koorjubilea had de NSGV geen apart ereteken. Met de sculptuur wordt daarin nu voorzien. Omdat de sculptuur verder geen tekst bevat is het ook bruikbaar voor andere aangelegenheden dan koorjubilea, zoals voor dirigenten of organisten of koorleden, die in de ogen van de aanvrager een bijzondere verdienste hebben ten aanzien van de plaatselijke of regionale kerkmuziekpraktijk en op het moment van aanvraag niet in aanmerking komen voor de bestaande onderscheidingen.

Kosten

De sculptuur kost € 65,00 (exclusief portokosten en graveren).

De kosten voor het eventueel graveren van de sculptuur door de aanvrager is afhankelijk van plaatselijke ondernemers. Een indicatie ter informatie, het graveren van een koor naam en twee jaartallen kost ongeveer € 50,00. De prijs is uiteindelijk afhankelijk van het aantal te graveren letters. Het aanvraagformulier is op www.nsgv.nl uitgebreid met deze onderscheiding.

Jubilarissen

In de afgelopen maanden zijn er weer een aantal koorleden onderscheiden. Van harte gefeliciteerd met uw jubileum. Dat u de zang nog lang gaande mag houden.

Parochie H. Hildegard van Bingen
Geloofsgemeenschap Walfried te Groningen
Emmauskoor
25 jaar, dhr. B.H.M. Bouchier
25 jaar, mevr. M.A. Janssens-Staal

SGGL en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten

Om SGGL-berichten en activiteiten bij de goede personen te bezorgen maken we gebruik van contactgegevens (in samenwerking en in overleg met het Bisdom-secretariaat). Die zijn we nu aan het actualiseren.
Graag nodig ik u uit om die gegevens aan mij door te geven via tjallingii2@zonnet.nl, het betreft dan de namen van: Parochie, locatie, plaats, koor, contactpersoon, dirigent, organist, pianist, en de e-mailadressen van de laatstgenoemde personen.
NB: Alle gegevens bewaren we zorgvuldig in het adresbestand van het SGGL-bestuur en het Bisdom-secretariaat en benutten we alleen voor SGGL-zaken.

Zeer bedankt voor uw aller medewerking!
Ulbe Tjallingii, SGGL bestuur

Facebook

Wij hebben een eigen facebookpagina voor de SGGL. Op https://www.facebook.com/groups/419239694938783/ vindt u al onze berichten, nieuws, interessante links en vooral… elkaar! Neem eens een kijkje en word lid! Het kost niets!

Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!

Het komt voor dat plaatselijke initiatieven als studiedagen, workshops, cursussen e.d. worden georganiseerd. De SGGL in ons bisdom kan dit alleen maar stimuleren en aanbevelen, ook verder dan de parochiegrenzen reiken. Daarom roepen wij parochies (parochie- en koorbesturen) op om dergelijke activiteiten bij ons te melden. Via de SGGL-kanalen, maar ook onze website en facebook, kunnen wij in wijdere kring bekendheid daaraan geven en eventueel bijdragen in de organisatie. Voor meer informatie: het secretariaat van de SGGL, telefoon 050-406 58 88, e-mail l.winter@bisdomgl.nl

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Deze verordening legt bedrijven en instanties die persoonlijke gegevens van EU-burgers verwerken nieuwe verplichtingen op. Zie op deze website (https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving/algemene-informatie-avg) voor nadere informatie over dit onderwerp. Wij willen u in ieder geval laten weten dat wij uw gegevens (mailadres) volgens de voorschriften van deze verordening gebruiken en wel alleen om u middels onze digitale Nieuwsbrief én onze uitnodigingsbrieven voor activiteiten op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en activiteiten van de SGGL in het Bisdom Groningen-Leeuwarden

Wilt u geen mail meer van ons ontvangen of heeft u een ander e-mailadres, mailt u dan naar tjallingii2@zonnet.nl.

JAARVERSLAG 2019 VAN DE SGGL IN HET BISDOM GRONINGEN-LEEUWARDEN

Het bestuur van de SGGL in ons bisdom bestond op 1 januari 2019 uit Pastoor Peter van der Weide (voorzitter), Boudien Janssen-Terbraak (secretaris), Pastoor Victor Maagd (lid-liturgie), Cecilia Bekema (lid), Ulbe Tjallingii (auditor) en Anton Lukassen (penningmeester).

In het kalenderjaar 2019 heeft de NSGV-SGGL 5 maal regulier vergaderd.

Ons orgaan 'Punctum' is driemaal verschenen en digitaal verspreid.
Onze facebookgroep had 69 leden op 31 december 2019

In 2019 hebben we een start gemaakt met het inventariseren van de ontvangen muziekstukken en andere documentatie, welke we hebben overgenomen van de landelijke NSGV. Het is de bedoeling dat deze muziek bewaard en geraadpleegd kan gaan worden in het bisdomhuis, maar daarvoor moet nu eerst wel uitgezocht worden uit welke muziek deze verzameling bestaat. Een klus die van de bestuursleden nogal wat vrije tijd vergt. We hopen medio 2020 dit af te ronden en beschikbaar te kunnen stellen aan belangstellenden.

De jaarlijkse organistendag was in 2019 op zaterdag 9 maart. Improviseren op het Maarschalkerweerdorgel in Sneek is bepaald geen straf en docent Mark Heerink inspireerde de ruim 20 deelnemers met kapstokken voor improvisatie. De kunst van registreren, laat je oren beslissen wat je gebruikt, thema's herhalen, hetzelfde thema in verschillende toonsoorten, en nog meer 'truuks' die je kunt gebruiken. Wat opvalt is dat ook diverse organisten van buiten ons bisdom deze dag bezoeken, maar bijvoorbeeld vanuit de provincie Groningen was niemand aanwezig. Daarentegen vanuit de locatie Roden zelfs drie organisten! We hopen dat deze organistendag tot een bisdombrede dag voor organisten uitgroeit, ter inspiratie, ontmoeting, lering en vermaak.

Om het Gregoriusblad en Donek te promoten zijn bij onze activiteiten dit jaar promotiematerialen hiervoor gebruikt. Ook op de kerkmuziekdag die op 5 oktober in de Pauluskerk in Emmen werd gehouden. Het thema was Pasen en ongeveer 80 deelnemers hebben met elkaar gezongen en achtergrondinformatie ontvangen over het Victimae Paschali Laudes en andere typische gezangen die in de Paascyclus een plaats hebben gevonden. Via ons facebookkanaal zijn een aantal van de gezangen nog te beluisteren. De koffie en thee werd geschonken in een witte tent voor de kerk, en omdat er een zonnetje bij scheen was dat voor velen geen probleem.

Vanuit de SGGL is de behoefte aan een Cantorcursus ter sprake gekomen. In het verleden zijn cantores door de NSGV opgeleid, maar hoe staat het er nu mee? Zingen ze nog? Is er behoefte aan een nieuwe groep cursisten? Een oproep ter inventarisatie heeft in de Punctum gestaan.
Vanuit de parochies kwam één verzoek binnen omtrent scholing op het gebied van kerkmusicus in de Katholieke traditie. In het bisdom Rotterdam is dit jaar zo'n opleiding gestart, maar voor ons bisdom is dit niet haalbaar. In overleg met betrokkene zoeken we naar een passende oplossing.
Ook ontvingen we de vraag voor een cursus voor -beginnende- dirigenten. Wanneer er meerdere mensen deze behoefte hebben, dan horen wij dat graag en proberen we hierin te voorzien!

De SGGL heeft dit kalenderjaar nog niet actief geparticipeerd in de Bonifatiusacademie.

Emmen, 14 januari 2020, *feestdag van de heilige Peerke Donders CssR, missionaris*
Anton Lukassen, bestuur SGGL

Bisdom Groningen Leeuwarden SGGL
Diocesane Commissie voor kerkmuziek Sint-Gregorius in het bisdom Groningen-Leeuwarden

RESERVE-KERKMUSICI	
Op de hier genoemde kerkmusici kunt u in noodgevallen of bij gelegenheid rechtstreeks een beroep doen voor repetities, vieringen en uitvaarten. Aanvullingen voor deze lijst zijn welkom.	
Loek van der Heide, Harlingen => cantor	06-43023468/loekgeart@gmail.com
Wil Jongma, Wolvega => dirigent, cantor	0561-612662/ wjongma@kpnplanet.nl
Trevor Mooijman, Veendam => dirigent, organist	0598-717193/ mooijman.trevor@gmail.com
Dhr. G. Straatman, Groningen => dirigent	050-3114009/c.a.v.straatman@gmail.com
Dirk de Vries, Sint Annaparochie => dirigent, organist, cantor (beschikbaar op woensdagavond)	0518-401686/ muziekschool durkdevries@gmail.com
Ulbe Tjallingii, Oosterbierum => dirigent, organist, cantor	06-14859557/tjallingii2@zonnet.nl Website: huisderschonekunsten.nl

COLOFON

Punctum 1, 6e jaargang 2020
Deze nieuwsbrief is een uitgave van de SGGL in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Ze verschijnt drie per jaar, in april, september en december.
Verdere verspreiding is toegestaan en wordt aanbevolen. Het abonnement is gratis.
Aan- en afmelding bij het secretariaat: l.winter@bisdomgl.nl.

Kopij voor nieuwsbrief nr. 2 van augustus/september 2020 is welkom vóór 15 augustus 2020 bij het secretariaat of de eindredacteur.

Redactie: Bestuur SGGL
Eindredacteur: Boudien Janssen-Terbraak

SGGL in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Secretariaat:
Ubbo Emmiussingel 79
9711 BG Groningen.
Telefoon 050-406 58 88
e-mail: l.winter@bisdomgl.nl.

www.nsgv.nl
www.bisdomgl.nl

Bestuur SGGL Bisdom Groningen-Leeuwarden:

Pastoor drs. P.L. v.d. Weide, voorzitter
(0515) 412626 / pastoor@sintmartinussneek.nl

B.C. Janssen-Terbraak, secretaris
(0515) 580870 / pbjanssen@hetnet.nl

A.A. Lukassen, penningmeester
(0591) 858611 / aaluka@home.nl

C.J. Bekema, lid
(0515) 573286 / cecilia-b@home.nl

Drs. U. Tjallingii, auditor
(06) 14859557 / tjallingii2@zonnet.nl

Drs. V.A.H. Maagd, bisschoppelijk gedelegeerde
(0527) 612061 / pastoormaagd@gmail.com